

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **Z. O.**
st. přísl. X
zastoupen advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2023, č. j. OAM-767/ZA-ZA11-ZA16-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2023, č. j. OAM-767/ZA-ZA11-ZA16-2022, (dále též jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce v České republice požádal o mezinárodní ochranu. K žádosti sdělil, že z vlasti vycestoval někdy kolem 12. nebo 13. 8. 2022. Do České republiky přicestoval ilegálně v nákladním voze dne 17. 8. 2022. Vlast opustil, protože je Kurd. Kurdové jsou v Turecku pronásledováni.
3. Při pohovoru k žádosti dne 24. 8. 2022 žalobce uvedl, že v Turecku žil dlouhodobě v X, X, tam žije také většina jeho rodiny. Ve vlasti pomáhal otci s pracemi na poli a dělal řidiče kamionu. Pronásledování Kurdů v Turecku se projevuje tak, že Kurdové nemají stejná práva jako Turci. Turci zakazují Kurdům mluvit kurdsky a poslouchat kurdskou hudbu. Pro Kurdy je těžší najít si práci. K syrským uprchlíkům se Turci chovají lépe než ke Kurdům.
4. Dne 8. 7. 2021, asi v 5 hodin ráno, žalobce s kamarádem na poli pásł ovce, přičemž nahlas poslouchali kurdskou hudbu. Přišli za nimi dva muži pracující jako ochránci místní lokality. Ochránci lokality jsou přiřazeni k nějaké vesnici či lokalitě, kterou hlídají. Mají podobné kompetence jako vojáci či vojenská policie. Tito muži přišli za žalobcem a jeho kamarádem a řekli jim, ať hudbu vypnou. Začali se hádat, jeden z mužů vytáhl zbraň a udeřil s ní žalobce do obličeje. Žalobce telefonicky přivolal na pomoc svého strýce, který za nimi přijel a také se začal s muži hádat. Muži jim řekli, že pokud chtějí žít v Turecku, mají akceptovat turecká pravidla. Jeden muž i vystřelil. Žalobce neví, na co mířil. Na místo se začali scházet další lidé, proto nasedli do auta a odjeli pryč. Přitom v centru města havarovali, strýc žalobce nezvládl řízení. Žalobce měl zlomené rameno. Po tomto incidentu dostal strach a odjel do města Urfa. Jeho otec mu řekl, že se na něj ti dva muži ptali doma. Proto žalobce odjel až do Istanbulu ke svému strýci. V Istanbulu žalobce nikam nechodil, jen nakoupit do večerky. Nechtěl se nikde objevovat. Za čtyři měsíce strýc žalobci poradil, že aby se těchto mužů zbavil úplně, má raději odjet z Turecka. V případě návratu do vlasti, se žalobce obává těchto dvou mužů. Má strach, aby ho nezadrželi. Mohli by ho považovat za teroristu, protože je Kurd. Týden před pohovorem u nich ve městě došlo k tomu, že nějaký blázen schválně najel do davu lidí. Zemřelo při tom 20 lidí, mezi nimi byl i jeden policista. Kondolence státu byla určena jen pro policistu. Něco podobného se stalo i v Gazintepu. Je možné, že šlo o teroristický útok.
5. Žalovaný neshledal obavy žalobce důvodnými. Nedospěl k závěru, že by žalobce mohl pociťovat odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 odst. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Na základě informací ze zpráv o Turecké republice žalovaný dospěl k závěru, že Kurdové v Turecku mají obdobná práva jako Turci, což plyne z turecké Ústavy. Osoby kurdského původu jsou navíc hojně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky, známými herci, umělci a sportovci. Rozlišit osobu kurdského původu od Turka je přitom velmi obtížné. Turecký ombudsman uvádí, že pokud jde o situaci Kurdů, došlo v zemi k velkému posunu, Kurdové mohou studovat na univerzitách v kurdštině, kurdsky se hovoří při soudních procesech, v kurdštině probíhá i rozhlasové a televizní vysílání. Žalovaný neshledal okolnosti, které by měly negativní vliv na žadatelův každodenní život, dosahující úrovně pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Pokud jde o obavy žalobce ze strany soukromých osob, mohl se obrátit na turecké orgány. Žalobce neměl se státními orgány ve vlasti žádné problémy, nebyl trestně stíhán. Pokud jde o incident na poli, nelze dospět k závěru, že turecké státní orgány agresivní jednání vůči žalobci podporovaly. Nebo, že by žalobci turecké státní orgány neposkytly pomoc, kdyby se na ně s takovou žádostí obrátil. Pokud se žalobce bude po svém návratu cítit ohrožen či znevýhodněn, může využít právní ochrany dostupné v Turecku. Žalovaný ani nedospěl

k závěru, že by žalobci ve vlasti hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu.

III. Obsah žaloby

6. Žalobce má za to, že žalovaný zcela nedostatečně zmapoval situaci v Turecku a rovnost v právech mezi Turky a Kurdy. Nepostupoval tak v souladu se zásadou materiální pravdy. Jádrem azylového příběhu žalobce je skutečnost, že je Kurd a v souvislosti s tím se cítí být v Turecku diskriminován. Na Kurdy je v Turecku nahlíženo jako na osoby třetí kategorie. Žalobce vypověděl svůj azylový příběh, byl napaden osobami s pravomocemi vojenské policie z důvodu poslechu kurdské hudby.
7. Žalobce obecně popsal situaci Kurdů v Turecku. Turci Kurdům zakazují hovořit kurdsky, poslouchat kurdskou hudbu. Pro kurdské obyvatele je těžší nalézt si práci. Tureckou většinou je na Kurdy nahlíženo jako na méněcenné osoby, což se odráží i v nerovných podmínkách týkajících se vstupu na trh práce, projevování politických názorů, zastávání ochrany lidských práv Kurdů, nemožnosti projevit se běžně svojí řečí a kulturou apod. Turecká většina, která veřejně nezastává práva Kurdů, je oproti kurdské menšině značně zvýhodněna. Nejedná se přitom o nějaké ústrky či nesváry, ale o vládnoucí stranou vybudovaný a utvrzovaný obraz Kurdů jako nepřátel Turecka a teroristů. Kurd, který se snaží integrovat do Turecké společnosti a neprojevuje se prokurdsky, bude mít jistě snazší přístup do společnosti turecké většiny. Pouze ti Kurdové, kteří v sobě potlačí svoji kurdskou příslušnost, jsou tureckou většinou přijati. Ostatní jsou vystavováni nerovnosti v základních lidských, sociálních a politických právech. Žalobce poukázal na bod 30 a 23 usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. června 2022 o zprávě Komise o Turecku za rok 2021. Konstatoval, že v usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. července 2021 o potlačování opozice v Turecku, zejména Lidově demokratické strany (HDP) (2021/2788(RSP)), vytýká Evropský parlament Turecké republice potlačování opozice.
8. Odkaz žalovaného na Ústavu Turecké republiky je zcela irelevantní, nemá žádnou vypovídající hodnotu o tom, jestli je tato právní norma v praxi naplněna. Stejně tak je irelevantní odkaz na to, kolik Kurdů žije ve velkých městech, kdy mají mít obdobná práva jako Turci a odkaz žalovaného na zprávu MZV s názvem Turecko – Turečtí občané kurdského původu, která je příliš obecná, nemapuje skutečnost, že Kurdové nemohou pojmenovávat své narozené děti kurdskými jmény, výuka ve školách probíhá pouze v tureckém jazyce a do turecké společnosti mají šanci proniknout pouze takové osoby kurdského původu, které se vzdají své kurdské kultury, řeči a jakékoliv veřejně zmíněné podpory Kurdů.
9. Perzekuce politicky aktivních osob v HDP a jejich sympatizantů velmi úzce souvisí se samotným postavením Kurdů v turecké společnosti. Pokud by bylo postavení Kurdů a Turků rovné, nebylo by nutné, aby byli pod záminkou terorismu a podpory teroristické organizace PKK perzekuováni příznivci a členové prokurdské politické strany, která se snaží o prosazování rovnosti v právech mezi Kurdy a Turky a která kritizuje vládnoucí stranu za přístup ke Kurdům.

IV. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný s žalobními námitkami nesouhlasí, nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Žalovaný při rozhodování vzal v úvahu žalobcem uvedené skutečnosti a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům pro vydání

rozhodnutí a má za to, že přijaté řešení odpovídá okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. Na odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný v podrobnostech odkázal.

11. Důvodem žádosti žalobce je jeho etnický původ a snaha zůstat na území České republiky. Pokud se žalobce cítí být v Turecku diskriminován, mohl vyhledat pomoc u příslušných tureckých orgánů. Žalobce v průběhu správního řízení svá tvrzení žádnými relevantními doklady nepodložil. Nejsou důvodné námitky žalobce týkající se použitých informačních zdrojů, které jsou podle žalobce neaktuální. Dle žalovaného byly použité podklady zcela dostačující, dostatečně aktuální a byly zpracovány na základě relevantních informačních zdrojů, které jsou v užitých zprávách citovány. Žalovaný dále odkázal na část rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 37/2003, ze dne 22. 1. 2004 a č. j. 7 Azs 187/2004, ze dne 24. 2. 2005, podle něhož: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v ČR, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, který tento upravuje.“* Žalobce měl situaci řešit jinou cestou, nikoli legalizací prostřednictvím správního řízení ve věci udělení mezinárodní ochrany.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, s.ř.s., ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu) a ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
13. Žaloba není důvodná.
14. Soud se nejprve zabýval tím, zda se žalovaný ve vztahu k osobě žalobě, resp. k jím uváděným důvodům, dostatečně zabýval situací v zemi původu žalobce. K této námitce je nutno připomenout, že přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, jsou jedním ze stěžejních podkladů pro vydání rozhodnutí žalovaného [§ 23 písm. c) zákona o azylu]. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008–81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Přitom platí, že odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu leží na státu, tedy primárně žalovaném [srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005–58 či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36 a čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“)].
15. Krajský soud má za to, že pro účely posouzení žádosti žalobce byl skutkový stav zjištěn dostatečně, tj. v souladu se shora uvedenými požadavky na získané informace o zemi původu žalobce. Žalovaný založil napadené rozhodnutí na následujících zprávách o zemi původu žalobce nacházejících se na č. l. 16-33 správního spisu 1) Informace Ministerstva vnitra ČR ze dne 22. 2. 2022, Turecko, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), která se zabývá bezpečnostními orgány v Turecku; 2) Informace Ministerstva vnitra ČR ze dne 24. 3. 2020, Turecko, obsahující překlad vybraných částí Zprávy britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise v Turecku ze října 2019, která se zabývá kurdskou populací, Lidovou

demokratickou stranou (HDP) a Stranou kurdských pracujících (PKK); 3) Informace Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. 11. 2020, Turecko - turečtí občané kurdského původu, která se zabývá přístupem Kurdů na pracovní trh v Turecku, jejich zastoupením mezi významnými osobnostmi, počtem kurdských obyvatel v Istanbulu, migračními trendy Kurdů, jejich zastoupením v důstojnickém sboru turecké armády a jejich možnostmi získat cestovní pas; 4) Informace Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. 3. 2021, Turecko, překlad přehledu údajů o zemi za rok 2020 Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), která se zabývá obecnými informacemi o Turecku za rok 2020, bez kurdského kontextu; 5) Informace OAMP ze dne 8. 7. 2022, Turecko, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, červenec 2022.

16. Žalovaný tedy založil své rozhodnutí na množství zpráv o zemi původu žalobce, nejaktuálnější zpráva byla ze dne 8. 7. 2022. Pokud žalobce v žalobě argumentuje usneseními Evropského parlamentu, informace v nich obsažené nejsou v rozporu s informacemi nashromážděnými žalovaným, ani v rozporu s napadeným rozhodnutím. Informace, na které žalobce poukazuje, se týkají především politicky angažovaných osob, podporovatelů strany HDP, či jiných opozičních stran. Bod 30 usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. června 2022, který žalovaný citoval v žalobě, se týká především zadržených osob, aktérů občanské společnosti a politických oponentů. Bod 23 se pak týká především příslušníků politické strany HDP. Tyto informace mohou být relevantní, pokud jde o komplexní obraz o situaci Kurdů v Turecké republice. Žalobce však nesdělil, že by byl politicky aktivní, naopak uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení a není členem žádné politické strany. Skutečnosti odkazované žalobcem, které bezpochyby vypovídají o mezerách v dodržování základních lidských práv v Turecké republice, se proto přímo nevztahují k žalobci a jeho azylovému příběhu.
17. S žalobcem lze souhlasit v tom, že postoj turecké vlády k prokurdské opozici souvisí i se samotným postavením Kurdů ve společnosti. Diskriminace však bez dalšího není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu příslušníku takové etnické menšiny, pokud nedosahuje intenzity pronásledování. Dle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí „závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“ (srov. čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice)).
18. Na podkladě shromážděných informací o zemi původu soud (stejně jako žalovaný) nedospěl k závěru, že by pouze na základě kurdského původu obecně docházelo v Turecku k jednání, které by dosahovalo intenzity pronásledování nebo vážné újmy. Závěr žalovaného, že pro Kurdy je v Turecku obecně zachována možnost důstojného života bez omezení či pronásledování odpovídá i judikatuře Nejvyššího správního soudu, který se postavením Kurdů v Turecku opakovaně zabýval (např. v rozsudcích ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, či z nedávné doby usnesení ze dne 26. 6. 2023, č. j. 2 Azs 76/2023-28, a v mnoha dalších rozhodnutích). Dovedl přitom, že nesnáze Kurdů v Turecku sice existují, ale nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona.
19. Co se týká žalobce, který se obává mužů, s nimiž měl konflikt na poli dne 8. 7. 2021 z důvodu hlasitého poslechu kurdské hudby, popsany ojedinelý incident ani podle soudu nevypovídá o tom, že by žalobci ve vlasti hrozilo pronásledování. Jiné problémy žalobce ve vlasti neměl.

V návaznosti na incident se ani nepokusil vyhledat pomoc u příslušných tureckých státních orgánů. Svou obavu z mužů racionálně nevysvětlil. Obavy žalobce z toho, že by jej tito muži měli hledat po celém Turecku i po delší časové době pouze z důvodu poslechu kurdské hudby, nelze považovat za pravděpodobné. Subjektivní obavu, že bude z důvodu kurdského původu označen za teroristu, žalobce rovněž blíže neodůvodnil. Z tvrzení žalobce přitom nelze usuzovat na to, proč by tomu tak případně mělo být (žalobce se jakkoli politicky či občansky aktivně neangažoval). Skutečnosti uváděné žalobcem proto nejsou důvodem, pro který by žalobce mohl při návratu do vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování či pro který by mu hrozilo riziko vážené újmy.

VI. Závěr a náklady řízení

20. Žalobní námitky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 5. září 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně